

Samenvatting

De gemeente Maastricht, provincie Limburg en rederij Stiphout nemen het initiatief om de aanlegsteigers voor riviercruises te verbeteren. Maastricht kent twee van dergelijke steigers, ter hoogte van het Stadspark/Graanmarkt, die zeker de laatste jaren steeds intensiever zijn gebruikt. De huidige steigers zijn echter niet meer van deze tijd; ze zijn te steil en moeilijk toegankelijk. Eigenaar rederij Stiphout heeft daarop het initiatief genomen om de aanlegsteigers op te waarderen en onder meer te voorzien van een veiligere loopbrug, deugdelijke poorten en een betere verlichting. Stiphout, provincie en gemeente dragen elk één derde bij aan de bekostiging van het project. Door de investering kan namelijk een verdubbeling plaatsvinden van het aantal riviercruises dat Maastricht aan doet, wat een (economische) toevoeging betekent voor de toeristische markt in Maastricht. De bijdrage van de gemeente zal, net als die van de twee partners, maximaal € 100.000,- bedragen.

Beslispunten

1. Akkoord gaan met de gemeentelijke financiële bijdrage van maximaal € 100.000,-, evenredig verdeeld over de beleidsvelden Economie en Cultuur én Ruimte, onder voorbehoud dat het project daadwerkelijk doorgaat en overhandiging van de offerte waarin de totale kosten inzichtelijk zijn gemaakt;
2. Akkoord gaan met bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 29 januari 2019:

Conform.

1. Aanleiding

De gemeente is samen met de provincie Limburg sinds 2017 in gesprek met de initiatiefnemer rederij Stiphout uit Maastricht om het aanmeren en de toegankelijkheid van riviercruises in Maastricht te vergroten. De reden hiervoor is dat de groei van riviertoerisme sterk aan het groeien is. Het aantal schepen op de Europese wateren neemt ieder jaar fors toe, de leeftijd van passagiers wordt steeds lager en een riviercruise wordt gezien als een comfortabele vaak luxe vakantieform. Iedere dag een andere plek. Maastricht is hierbij eveneens een gewilde stad om aan te doen, hetgeen nu al blijkt uit de bijna 100 cruises die in Maastricht jaarlijks aanmeren. Ter hoogte van het stadspark / Graanmarkt liggen twee aanlegsteigers die eigendom zijn van Stiphout. Riviercruises van diverse rederijen meren hier aan, maar deze steigers zijn niet meer van deze tijd, te steil en moeilijk toegankelijk. Daarnaast kan er maar een schip tegelijk afmeren. Rederij Stiphout heeft nu gevraagd aan de provincie Limburg en gemeente Maastricht of ze naar evenredigheid de kosten voor de upgradering van deze aanlegsteiger willen betalen.

2. Context

Het project past binnen het Bestuursakkoord om een aantrekkelijke en economische vitale stad te blijven. Daarnaast valt het onder de economische visie 'Made in Maastricht', aangezien het een positieve bijdrage levert aan Maastricht als (internationale) ontmoetingsstad en onze gastvrijheid in brede zin. Rederij Stiphout heeft al jaren een vergunning/concessie van Rijkswaterstaat en exploiteert dus de steigers ter hoogte van de Stadspark/Graanmarkt. Het bedrijf doet het beheer, onderhoud, het openen en sluiten van de poort en ontvangt hiervoor een vergoeding. Stiphout heeft het initiatief genomen om de aanlegsteigers op te waarderen, hetgeen betekent een volwaardige aanlegsteiger met een betere en veiligere loopbrug, deugdelijke poorten en betere verlichting. Na deze upgradering kan Stiphout de aanlegsteiger weer in gebruik nemen en verder exploiteren. De totale kosten voor de opwaardering van de aanlegsteiger worden geraamd op € 300.000,-. Vanuit de initiatiefnemer is verzocht aan de gemeente en provincie om deze kosten evenredig te delen, dus waarbij rederij Stiphout, de provincie Limburg en de gemeente Maastricht ieder maximaal € 100.000,- bijdragen. Het exacte bedrag is afhankelijk van de offerte die Stiphout nog zal overleggen aan de provincie en gemeente. Door deze investering kan een verdubbeling plaatsvinden van riviercruises die aanmeren in Maastricht, namelijk van 100 in 2018 naar 200 per jaar. De aanlegsteigers zullen een openbaar karakter krijgen, wat inhoudt dat ook andere rederijen hier de mogelijkheid krijgen om met hun schepen aan te meren (hetgeen nu ook al gebeurt), uiteraard tegen marktconforme aanmeerbetaling aan de eigenaar, zijnde Stiphout. Zonder deze overheidsbijdragen is de upgradering van de aanlegsteiger volgens Stiphout financieel niet haalbaar en zal het project niet doorgaan. De provincie bevestigt dit en heeft middels het actieplan Waterrecreatie voor Noord- en

Midden Limburg (ook toegankelijk voor Zuid Limburg) het bedrag ad maximaal € 100.000,- gereserveerd voor dit project.

Stiphout heeft inmiddels de aanvraag omgevingsvergunning ingediend bij de gemeente Maastricht. De omgevingsvergunning kan worden afgegeven op het moment dat alle gemeentelijke disciplines akkoord zijn én Rijkswaterstaat een (positief) advies heeft afgegeven. Voor wat betreft de gemeentelijke disciplines kan worden vermeld dat de diverse afdelingen het plan hebben beoordeeld en in principe akkoord zijn, variërend van archeologie, verkeer, water, openbare ruimte, stedenbouw, planjuristen. Om het archeologisch monument dat onder water en ter hoogte van de Sint Servaasbrug ligt niet te verstoren is ervoor gekozen om aan de steiger in de nabijheid van de Sint Servaasbrug alleen kleinere boten aan te meren. Aan de steiger gelegen aan de kant van de Hoge Brug zullen dan de grotere boten kunnen aanmeren (maximaal 135 meter). Op 18 december jongstleden is het ontwerpplan besproken in de welstandcommissie. De commissie heeft het plan goedgekeurd onder voorwaarde dat er nog een 'constructieve verfijning' plaatsvindt. Dit betekent dus dat wat de gemeente betreft de omgevingsvergunning kan worden afgegeven. Echter ook het advies van Rijkswaterstaat maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning. Dit is dus een noodzakelijk element in de omgevingsvergunning en zal dus met spoed nog moeten worden aangeleverd door de initiatiefnemer. Na afgifte omgevingsvergunning door de gemeente is de vergunning na zes weken onherroepelijk. Binnen deze zes weken kunnen belanghebbenden bezwaar indienen.

3. Gewenste situatie

Door gezamenlijke betrokkenheid van de initiatiefnemer, provincie Limburg en gemeente Maastricht kan de aanlegsteiger worden verruimd en kwalitatief worden verbeterd, waardoor de mogelijkheid ontstaat dat meerdere boten aanmeren in Maastricht en zodoende meer mensen Maastricht bezoeken. Dit zal een positieve financiële impact hebben op de stad in brede zin (detailhandel, excursies, musea, horeca). Concreet betekent dit voor de stad een jaarlijkse extra besteding door bezoekers van € 350.000,- (100 extra boten x gemiddeld 100 personen x € 35,-). De doelgroep bestaat vooral uit Nederlanders, Belgen en Duitsers en behoren hoofdzakelijk tot de 50 plussers, maar de tendens is wel dat deze doelgroep steeds jonger wordt. Over het algemeen worden tochten aangeboden van 4 tot 10 dagen vooral in het seizoen maart tot en met oktober, waarbij gestreefd wordt naar een evenredige spreiding qua bezoek aan de stad tussen het weekend en door de week.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De boten die op dit moment gebouwd worden bevatten steeds meer innovaties die de passagiers comfort, luxe en veiligheid bieden. Tevens is het aspect duurzaamheid steeds belangrijker bij het ontwerp en bouw van deze schepen. Zo stappen steeds meer rederijen over op een schonere brandstof, waardoor de emissiewaarden omlaag gaan en worden de schepen geluids- en trillingsarm. Ook wordt osmosewater gebruikt, zonnepanelen aangelegd, heat-pipes en LED verlichting aangebracht. Op dit moment zien we echter dat de meeste boten (nog) draaien op stroomaggregaten/generatoren, maar op het moment dat ze aanmeren aan wal ze overschakelen op walstroom en de motoren uitzetten. Dit zal ook het geval zijn in Maastricht.

Ook initiatiefnemer Stiphout is aan het verduurzamen. Zo heeft hij zijn schepen voorzien van LED-verlichting en gebruikt hij schonere diesel waar minder zwavelzuur in zit. Ook heeft hij de generatoren en motoren vervangen door CCR-2 motoren en voldoet hij hiermee aan de meest actuele eisen. De 'schoolbus' die door Stiphout wordt geëxploiteerd is eveneens gemoderniseerd onder andere door op Euro 4 brandstof te rijden. Daarnaast heeft Stiphout zijn 'oude schoolbus' verkocht en wordt deze op korte termijn vervangen door een meer milieu vriendelijk model.

5. Effect op de openbare ruimte

De aanleg van de steiger leidt niet tot een areaaltoename van de openbare ruimte. Zo wordt de continuïteit van de groene grasoever langs de Maas niet aangetast en zal de aanleg van de nieuwe steigers geen effect hebben op de bestaande bomen. Mensen die van de boot afkomen, kunnen gebruik maken van de bestaande oversteekplekken om op een veilige wijze naar de overkant te komen. Dan wel lopen ze parallel aan de maas via de Lage Kade naar het centrum.

6. Personeel en organisatie

NVT

7. Informatiemanagement en automatisering

NVT

8. Financiën

De totale kosten voor de opwaardering van de aanlegsteiger worden geraamd op € 300.000,-, evenredig te verdelen over Rederij Stiphout, Provincie Limburg en gemeente Maastricht.

Vanuit de beleidsvelden Economie & Cultuur en Ruimte (team Wonen & Leefkwaliteit) is ieder € 50.000,- ambtelijk en onder voorbehoud goedkeuring college, doorgang project en bijdrage provincie toegezegd aan het project.

In onderstaande tabel is de dekking van de bijdrage van gemeente Maastricht gespecificeerd:

Dekking		
Cultuur en Economie	Werkbudget Economie	€ 25.000
	Accountmanagement	€ 25.000
Ruimte	Binnenhavens en Waterlossingen	€ 50.000
		€ 100.000

Naast de extra bestedingen voor de stad die dit project oplevert, kan de financiële bijdrage worden beargumenteerd op grond van het openbaar karakter van de aanlegsteiger, Stiphout de enige is die de faciliteiten heeft in Maastricht om riviercruises te faciliteren, het project geen doorgang zal krijgen als de overheden niet een financiële bijdrage doen en Rijkswaterstaat naar alle waarschijnlijkheid geen nieuwe concessie zal afgeven voor aanlegsteigers. De provincie heeft eveneens € 100.000,- gereserveerd voor het project, omdat waterrecreatie / toerisme een belangrijke pijler is voor de provincie. Er zijn Limburgse projecten waar overheden (provincie en gemeente) in aanlegsteigers hebben geïnvesteerd (Roermond, Thorn, Wesseem, Venlo, Neer), maar dit betreft overheidsinvesteringen in overheidsvoorzieningen. Binnen het actieplan Waterrecreatie voor Noord- en Midden Limburg – waaruit de provincie haar financiële bijdrage faciliteert - worden zowel aan gemeenten als bedrijven gelden ter beschikking gesteld. De concernjurist heeft in samenspraak met de belangenbehartiger van de provincie Limburg aangegeven dat ons college bevoegd is om een incidentele subsidie als deze te verstrekken. Een gemeentelijke financiële bijdrage is toegestaan en er is geen sprake van staatssteun. Van staatssteun is namelijk alleen sprake als het plafond van € 200.000,- aan 1 onderneming over een periode van 3 jaar wordt overschreden (de zogenaamde de-minimusregel). Aangezien de bijdragen van zowel de provincie als de gemeente in totaliteit niet boven dit bedrag uitkomen, wordt het handelsverkeer tussen lidstaten niet ongunstig beïnvloed.

9. Aanbestedingen

NVT

10. Participatie tot heden

Rederij Stiphout, Provincie Limburg en diverse gemeentelijke disciplines (ruimte/stedenbouw, archeologie en juridische afdeling).

11. Voorstel

- a. Akkoord gaan met de gemeentelijke financiële bijdrage van maximaal € 100.000,-, evenredig verdeeld over de beleidsvelden Economie en Cultuur én Ruimte, onder voorbehoud dat het project daadwerkelijk doorgaat en overhandiging van de offerte waarin de totale kosten inzichtelijk zijn gemaakt;
- b. Akkoord gaan met bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Periodiek zal tussen Stiphout, provincie Limburg en gemeente Maastricht overleg zijn over de voortgang van het project en de besteding van de gelden.